

siftingslovforlaget — det er den første Etage, som den høitærede Minister har bygget paa dette Forlag; den anden Etage er § 64 i Fattigløve, og hvis man nu — som der fra forskjellige Sider, baade Høire og Venstre, synes at være nogen Stemning for — tillige vil bygge Alderdomsforsørgelsen paa Sygekasseloven, bliver det tredje Etage; hele denne store, omfattende Lovgivning vil man bygge paa Frivilligheden. Det forekommer mig ikke at være ganske rigtigt. Jeg tror, at man paa dette Forhold vil kunne anvende Billedet om at bygge Huset paa Sand; for Frivilligheden kan være meget god i og for sig, men jeg tror, at det at bygge saaledes en hel Mængde store, omfattende Bestemmelser paa Frivillighedens Grundlag, vil bringe store Støffelser. Det Hele vil meget let falde sammen. Det, som det kommer an paa, det er en Tanke, som ogsaa kom frem under Forhandlingerne oppe i det andet Thing, det er, om vi skulle gaa den tydske Vej eller den engelske Vej. Og naar vi skulle afgjøre det, om vi i vor socialpolitiske Lovgivning, altsaa i vor Arbejderlovgivning, skulle tage England til Mønster eller Tyskland til Mønster, skulle vi ikke afgjøre det efter Følelsen saaledes, at vi f. Ex. sige, at vi holde mere af det engelske Folk end af det tydske, at vi have mere Sympathi for den engelske end for den tydske Udvikling osv.; men det, som vi skulle afgjøre, er, om vor Arbejderudvikling er tydske eller engelsk. Den engelske Arbejderudvikling hviler endnu, tilbøielig i det Mindste, paa Selvhjælpsprincippet. De engelske Arbejdere eller mange af dem ville helst hjælpe sig selv, og Grunden til, at de ville det, er den, at de have deres forbausende Organisation. Denne Organisation er arbejderaristokratisk. De optage nemlig kun de dygtigste Arbejdere i deres Fagforening, og som Følge deraf stræbe Arbejderne at blive saa dygtige, at de kunne komme ind i Fagforeningen. Naar altsaa de engelske Fagforeninger saaledes ere arbejderaristokratiske, ere de i Stand til nogenlunde at holde Arbejdsgiverne Stangen, saa de kunne faae et Ord med at sige med Hensyn til Fastsættelsen af Lønnen, derfor er det lykkedes de engelske Fagforeninger at holde Arbejdslønnen høiere oppe i England end noget andet Sted. Derfor, siger jeg, har den engelske Arbejder endnu ikke følt Trang til at komme ind paa Statshjælpsprincippet. Derimod i Tyskland er Udviklingen gaaet en ganske anden Vej. Der er for det Første Arbejderorganisationen ikke saa gammel, og den er ikke aristokratisk. Man optager der i Fagforeningerne baade duelige og mindre duelige Arbejdere; men som Følge deraf have de tyske Fagforeninger heller ikke

i den Grad som de engelske kunnet holde Arbejdsgiverne Stangen, og ikke kunnet bidrage Noget til at holde Lønnen oppe; derfor er den tydske Arbejderstand kommet ind paa Statshjælpsprincippet, og det er dette Princip, som er blevet godkjendt af den tydske Regering, som først blev godkjendt af den gamle Keiser Wilhelm og nu i de senere Dage ved de høist mærkværdige Udtalelser, som ere fremkomne fra den unge tydske Keiser. Det, som det kommer an paa hos os, naar vi efter fattig Leilighed skulle begynde paa en socialpolitisk Lovgivning her i vort lille Land, er at afgjøre, om vi skulle gaa den engelske eller den tydske Vej, om vor Arbejderudvikling har mest tilfælles med den engelske eller med den tydske. Og der kan jeg fuldstændig slutte mig til, hvad den høitærede Minister sagde oppe i Landsthinget. Ministeren sagde der under Behandlingen af Ulykkesforsikringslovforlaget: Vi komme ikke frem ad den engelske Vej. Det er jeg ganske enig med den høitærede Minister i. Men saa spørger jeg Ministeren: Hvorfor har han saa alene laant Tanken om en Sygekasselov fra Tyskland, hvorfor har han ikke taget Grundtanken derved ogsaa? Nu er det klart nok, at hvis vi stride til at indrette Tvangssygekasser, hvad jeg ikke nærer noget Haab om, at hverken Ministeren eller Landsthinget eller Folkethinget vil gaa ind paa, altsaa, hvis vi i den Henseende fulgte i det tydske Riges Spor, maatte Konsekvensen deraf blive, at vi maatte sætte Arbejdernes Bidrag til disse Tvangssygekasser saa lavt som muligt. Og det er den anden Indvending, jeg har mod det foreliggende Lovforslag, at det vil ikke godt være muligt for de fattige Arbejdere at udrede saa meget, som der kræves. Jeg synes, at dersom vi skulle lovgive paa dette Omraade, maa vi give Lovene en saadan Form, at de fattigste kunne komme med; men hvis vi give Lovene en saadan Form ved et stort Tilskud fra det Offentliges Side paa en eller anden Maade, saa at Arbejdernes Bidrag kan sættes saa lavt som muligt, vil jeg ikke være bange for, at tage Konsekvensen helt ud og sige, at saa skulle ogsaa alle Arbejderne være Medlemmer af Sygekassen. Jeg vil slutte med at sige, at vi ere i Begreb med at tiltræde en ny Vej paa Lovgivningens Omraade, og jeg er Ministeren taknemlig for, at han har bekræftet denne nye Vej, Ministeren taknemlig for, at han har forelagt dette Lovforslag og givet os Anledning til at drøfte, hvad der med staar i Forbindelse. Naar man skal bekræfte en saadan ny Vej, kan det ganske vist undertiden være rigtigt at gjøre et lille forsigtigt Skridt, men det kan ogsaa være